

Правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень – це особа, яка навчається і виховується в одному із загальноосвітніх навчальних закладів, зарахування до яких, як правило, здійснюється з 6 років.

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту» та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України.

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як **здобувачі освіти мають право на:**

- навчання упродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;

- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Учні як здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов Статуту освітнього закладу.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Здобувачам освіти забороняється:

- допускати прояви грубості, вульгарності;
- палити у приміщеннях і на території навчального закладу;
- використовувати петарди;
- вживати алкогольні напої, наркотичні та токсичні речовини;
- псувати державне, громадське та особисте майно.

I. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ

1. Учні приходять до школи за 10-15 хвилин до початку занять, чисті і охайні. При вході у школу дотримуються правил ввічливості, залишають у гардеробі верхній одяг, займають свої робочі місця згідно з розкладом занять.
2. Учні зобов'язані мати необхідні навчальні приладдя, книги, зошити, щоденник а також виконані домашні завдання з предметів згідно з розкладом уроків.
3. Забороняється перебувати у приміщенні їдальні у верхньому одязі.
4. Забороняється приносити на територію школи та проносити до її приміщень з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом зброю, вибухові або вогнебезпечні предмети та речовини; спиртні й слабоалкогольні напої чи енергетики, цигарки, наркотичні та інші психотропні речовини й отрути, газові балончики тощо.

5. Не дозволяється без дозволу педагогів або медичної сестри (за узгодженням з батьками) йти зі школи та її території в урочний час.
6. Пропуск занять з поважної причини має бути підкріплений письмовим документом:
  - у разі оздоровлення або сімейних обставин подається заява на ім'я директора від батьків (або осіб, які їх замінюють);
7. Учні повинні дбайливо ставитися до шкільного майна та обладнання, надавати посильну допомогу в його ремонті.
8. У разі навмисного спричинення збитку шкільному або чийомусь майну, батьки учнів, які його заподіяли, несуть матеріальну відповідальність.
9. Забороняється брати без дозволу чужі речі. До учнів, які привласнили чужі речі можуть бути застосовані дисциплінарні стягнення.
10. Учні, які знайшли втрачені або забуті, на їх думку, речі, повинні передати їх черговому вчителю.

II. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. При вході педагога в клас учні встають на знак вітання, сідають після того, як учитель відповість на вітання і дозволить сісти. Так само учні вітають будь-якого дорослого, що увійшов до класу під час занять, окрім випадків, пов'язаних зі специфікою освітнього процесу.
2. Заборонено запізнюватися на уроки без поважних причин. У випадку вимушеного запізнення на урок потрібно зайти, привітатися з вчителем, вибачитися за спізнення і попросити дозволу сісти на місце.
3. Забороняється виходити з класу під час уроку без дозволу вчителя.
4. Учні повинні щодня вести запис домашніх завдань у щоденник і надавати його на вимогу вчителя без будь-яких заперечень.
5. Учні зобов'язані знати і дотримуватися правил техніки безпеки як під час уроків, так і після їх закінчення.
6. Впродовж уроку забороняється:
  - відволікатися самому і відволікати інших сторонніми розмовами, іграми та іншими справами, що не передбачені планом проведення заняття;
  - підводитися та переміщуватися по кабінету без дозволу учителя;
  - вживати їжу та напої, жувати гумку;
  - користуватися мобільними телефонами та іншими гаджетами, якщо це не передбачено вчителем для виконання освітньої мети.
7. Закінчення уроку відбувається за відповідного рішення учителя.
8. Учні зобов'язані бути присутніми на усіх позаурочних освітніх заходах, передбачених планом організації освітньої діяльності класного керівника.

9. Забороняється бути присутніми на позаурочних заходах у верхньому одязі.
10. У ході загальношкільних заходів забороняється користуватися мобільними телефонами та іншими гаджетами без відповідного розпорядження класного керівника.
11. У разі проведення заходу поза межами школи, учні зобов'язані пройти цільовий інструктаж з безпеки життєдіяльності і дотримуватися визначених правил. Починаючи з 9-го класу, обізнаність з правилами безпеки учні підтверджують особистим підписом.

ІІІ. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ НА ПЕРЕРВАХ І ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЗАНЯТЬ

1. Час перерви – особистий час кожного учня. Він може використовувати його на власний розсуд, проте, не порушуючи права інших.
2. Під час перерви учні можуть вільно переміщатися по школі, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися згідно з правилами безпеки життєдіяльності.
3. Під час перерви учні зобов'язані:
  - виконувати обов'язки чергового учня по класу та по школі;
  - підкорятися вимогам чергових учнів та вчителів;
  - рухаючись коридорами, сходами, триматися правої сторони;
  - на прохання вчителя допомагати готувати клас до наступного уроку.
4. Під час перерв учням забороняється:
  - бігати сходами, коридорами та в класних приміщеннях, кататися на перилах, поблизу вікон і в інших місцях, не пристосованих для ігор;
  - штовхати один одного, кидатися будь-якими предметами і грати в рухливі гри у не пристосованих для цього у приміщеннях;
  - сидіти на підвіконнях, розкривати та виглядати у відкриті вікна;
  - виходити під час перерви за межі території закладу.
5. Після закінчення занять учні повинні одягнути верхній одяг і залишити приміщення школи, дотримуючись правил безпечної поведінки.

ІV. ПРАВИЛА ДОТРИМАННЯ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.

1. Здобувачі освіти мають право:
  - на захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
  - отримання соціальних і психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).
2. Учні мають бути ввічливими у спілкуванні з педагогами та працівниками закладу, батьками інших учнів, з іншими здобувачами освіти.

3. Учні закладу проявляють повагу до старших, піклуються про молодших. Учні й педагоги звертаються один до одного шанобливо. Школярі першими вітаються та поступаються дорогою дорослим, старші школярі – молодшим, хлопчики – дівчаткам.
4. Учні мають право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних суперечливих і неоднозначних питань.
5. Категорично забороняється вживання лайливих виразів і непристойних жестів.
6. Будь-який психологічний тиск (залякування, знуцання, цькування, висміювання та приниження), застосування фізичної сили у стосунках з іншими учасниками освітнього процесу є неприпустимими формами поведінки.
7. Здобувачі освіти зобов'язані:
повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогів, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

IV. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ УЧНІВ У ЇДАЛЬНІ

1. Під час харчування в їдальні належить дотримуватися хороших манер.
2. Учні повинні шанобливо ставитись до працівників їдальні.
3. Учні приходять в їдальню після закінчення уроку, дотримуються черги при отриманні їжі.
4. Розмовляти під час прийому їжі слід неголосно, щоб не турбувати тих, хто їсть поряд.
5. Слід вживати їжу і напої, придбані тільки в їдальні.
6. Учні самі прибирають посуд зі столу після вживання їжі.
7. Учні дбайливо ставляться до майна шкільної їдальні.
8. Забороняється заходити в їдальню у верхньому одязі.

V. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ УЧНІВ

1. У школу учні повинні приходити в одязі, який відповідає перебуванню дитини у суспільних місцях. Стиль одягу - діловий, класичний. Для уроків фізичної культури, трудового навчання, обов'язкова спеціальна форма.
2. Спортивний одяг, призначений для уроків фізкультури, на інших уроках недоречний.
3. Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе і суспільства.
4. Не можна зловживати косметикою і носити багато прикрас на заняття.
5. Знаходитися в школі у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.
6. На урочисті загальношкільні заходи учні приходять у святковій формі.
7. На вечори, концерти учні вибирають одяг по рекомендації батьків та на свій розсуд.

VI. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ЧЕРГОВОГО ПО КЛАСУ І ШКОЛІ

Обов'язки чергового учня по класу

1. Черговими повинні бути 1 або 2 учні щоденно, графік чергування встановлює кожен клас самостійно.
2. Чергові учні по класу зобов'язані приходити до школи за 15 хв. до початку занять.
3. У класі необхідно провітрити приміщення, перевірити наявність крейди, вимити ганчірку (губку) для дошки.
4. Допомогти вчителю підготувати (роздати, розвісити....) необхідну наочність та роздатковий матеріал: карти, схеми, таблиці, атласи, ілюстрації, картки...
5. Після кожного уроку чергові повинні витерти дошку, вимити ганчірку (губку), підібрати папір, провітрити приміщення.
6. Чергові учні відповідають за збереження шкільного майна: меблів, навчального приладдя, технічних засобів навчання тощо.
7. У разі невиконання черговим своїх обов'язків або відсутності в школі його чергування переноситься на наступний день.

Обов'язки чергових по школі

Для підтримки дисципліни та порядку в школі призначається черговий клас, який чергує протягом тижня.

- 1.**Черговий клас з'являється до школи за 15 хвилин до початку уроків.
- 2.**Черговий клас має бути зразком дотримання правил внутрішньо-шкільного розпорядку, вимог щодо зовнішнього вигляду, чемності та організованості.
- 3.**Чергові учні повинні обов'язково чергувати на визначених постах.
- 4.**Чергові повинні стежити за порядком і дисципліною учнів, вимагати від них виконання правил внутрішнього розпорядку.
- 5.**У разі відсутності реакції на зауваження, чергові мають право звертатися до класного керівника порушників порядку та дисципліни.
- 6.**Чергові учні один раз на день проводять перевірку класних приміщень та оцінюють дотримання санітарно-гігієнічних норм учнівськими колективами. Результати перевірок фіксуються у Журналі обліку наслідків чергування.
- 7.**Протягом дня роботу чергового класу контролює класний керівник.
- 8.**Підсумки чергування проводяться на загальношкільній лінійці кожної п'ятниці.

Прикінцеві положення.

У випадку порушень правил для учнів до здобувачів освіти можуть бути вжиті такі адміністративні стягнення:

- усне зауваження;
- запис зауваження у щоденник;
- надання учневі дисциплінарного листа;
- письмове звернення до батьків;
- постановка на внутрішньошкільний облік.